

Modelaanvraagformulier Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Gemeenten die een tekort hebben kunnen onder voorwaarden in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn niet ieder jaar hetzelfde, kijk daarom op de website: www.toetsingscommissievp.nl. Op deze website kunt u ook meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag voor 15 augustus 2018.

Een verzoek Vangnetuitkering Participatiewet over 2017 kan uitsluitend via dit door de minister vastgestelde aanvraagformulier worden ingediend. Onderaan dit formulier staat meer achtergrondinformatie bij dit formulier, o.a. over de aanvraagprocedure, de wet- en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa.

Dit formulier bestaat uit twee gedeelten:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring
2. De instemming van de gemeenteraad

Bij gedeelte 1 (verklaring college) kiest u tussen 1a of 1b:

- 1a: uw gemeente is zowel over 2015 als over 2016 geen vangnetuitkering verleend.
- 1b: uw gemeente is over 2015 en/of over 2016 wel een vangnetuitkering verleend.

Zowel 1a als 1b bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag volgt een tekstveld om het antwoord in te voegen. U kunt hierin tekst en eventueel tabellen of grafieken invoegen. Hierin kan ook worden aangegeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag.

Het formulier gaat door op de volgende bladzijde.

1a. Verklaring college bij eerste verzoek

Indien uw gemeente zowel over 2015 als over 2016 geen vangnetuitkering is verleend, vult u 1a in en laat u 1b leeg. 1a bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening

Het college van de tekortgemeente verklaart dat zij maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld. Bij A, B, en C moet de 'hoofdvraag' (de vet gedrukte zin) worden beantwoord. De subvragen (de bullets direct onder de vraag) zijn suggesties voor gemeenten waar bij de beantwoording op in kan worden gegaan. Deze zijn dus facultatief. De vragen B en C staan toegelicht in een tekstbox.

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Geef in onderstaand tekstveld een analyse van de oorzaken van het tekort.

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welk moment het college heeft gesignaleerd dat een tekort zal ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2017ⁱ en/of de Benchmark van Divosaⁱⁱ.

Tekstveld voor antwoord gemeente

Klik of tik om tekst in te voeren.

B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren

Omschrijf in onderstaand tekstveld welke maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan het reduceren van dit tekort.

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen maatregelen genomen in 2017-2018 en maatregelen uit eerdere jaren.
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Toelichting bij B

- De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk de datum van inlevering van het verzoek (15 augustus 2018).
- Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage* aan de reductie van het tekort.

Tekstveld voor antwoord gemeente

Klik of tik om tekst in te voeren.

C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

Omschrijf in onderstaand tekstveld het beoogde effect van de genoemde maatregelen, die een bijdrage leveren aan het reduceren van het tekort. Hierbij gaat het dus om een indicatie.

- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.

Toelichting bij C

- De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen. De toetsingscommissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag (vet gedrukt).
- Bij deze vraag wordt verwacht dat het college inzichtelijk maakt dat het maatregelen treft waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan een reductie van het tekort.

Tekstveld voor antwoord gemeente

Klik of tik om tekst in te voeren.

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [zet hier de naam van uw gemeente] verklaart dat het voor 15 augustus 2018 de genoemde maatregelen heeft getroffen om te komen tot tekortreductie.

Datum:

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar:

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar:

1b. Verklaring college bij een volgend verzoek

Indien uw gemeente over 2015 en/of over 2016 een vangnetuitkering is verleend, vult u 1b in en laat u 1a leeg. 1b bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening

Het college van de tekortgemeente verklaart dat zij interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld. Bij A, B, en C moet de 'hoofdvraag' (de vet gedrukte zin) worden beantwoord. De subvragen (de bullets direct onder de vraag) zijn suggesties voor gemeenten waar bij de beantwoording op in kan worden gegaan. Deze zijn dus facultatief. De vragen B en C staan toegelicht in een tekstbox.

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Geef in onderstaand tekstveld een analyse van de oorzaken van het tekort.

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welke moment het college heeft gesignaleerd dat (opnieuw) een tekort zou ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2017ⁱ en/of de Benchmark van Divosaⁱⁱ.
- De mate van effectiviteit van maatregelen uit voorgaande jaren, kan eveneens van invloed zijn op de omvang van het tekort. Kunt u hier in de analyse op ingaan?

Tekstveld voor antwoord gemeente

Algemeen

De uitvoering van de Participatiewet is door de gemeente Zeist belegd bij de Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug (hierna RSD). We werken in deze Gemeenschappelijke Regeling samen met de gemeenten Bunnik, Wijk bij Duurstede, De Bilt, Zeist en Utrechtse Heuvelrug.

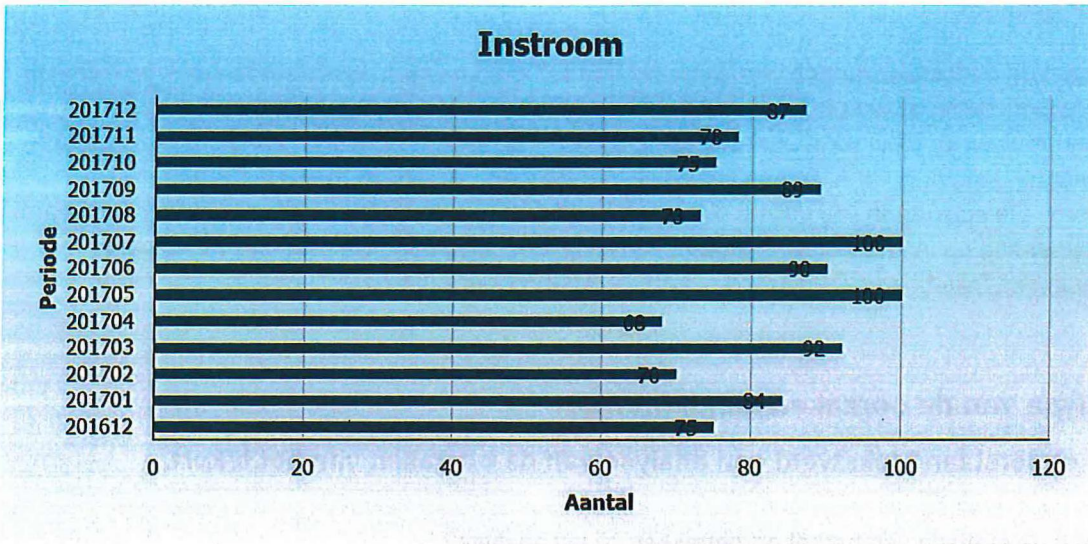
Voor 2017 had de RSD een groei van 1,5% van het klantenbestand verwacht. Er is mede dankzij extra investeringen en een duidelijke focus op uitstroom een daling gerealiseerd van 0,6%. Dit is een trendbreuk met de voorgaande jaren. Vooral in vergelijking met 2015 en 2016 toen het bestand respectievelijk met 8,8% en 7,7% groeide. De groei van de voorgaande jaren werd naast de economische crisis veroorzaakt door een toename van het aantal statushouders en een uitbreiding van de doelgroep (voormalig Wajong) vanaf 2015. Deze laatste groep neemt geleidelijk toe, omdat zij geen toegang meer hebben tot de Wajong.

Instroom

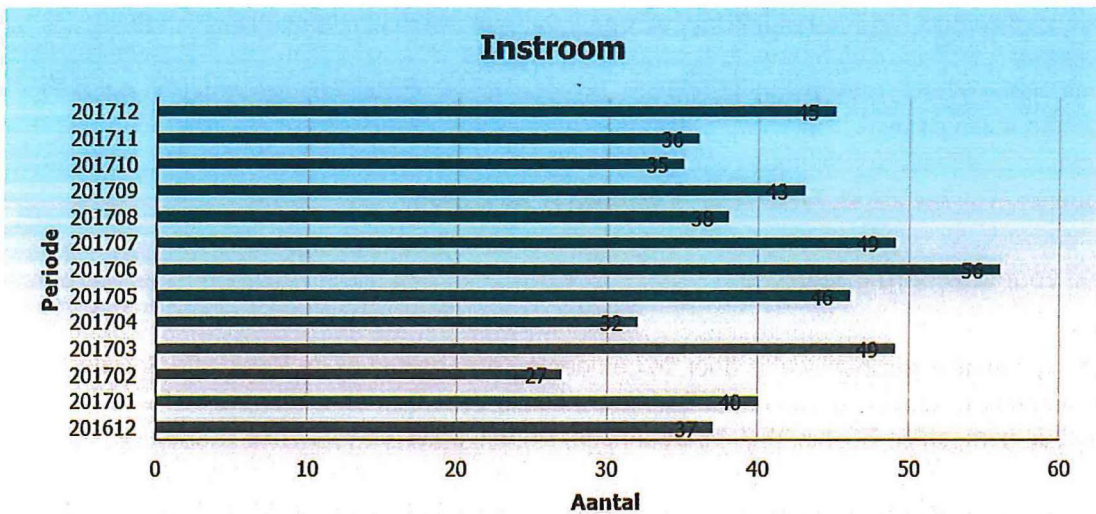
In 2017 hadden we gemiddeld 84 instroom per maand. De totale instroom was in 2017 (1.012). Dat is 14% minder dan in 2016 (1.175). De lagere instroom is voor een deel het gevolg van instroombeperkende maatregelen aan de poort en interventie maatregelen. Verder zorgt de RSD ervoor dat een deel van potentiële klanten naar werk wordt toegeleid voordat ze de bijstand

instromen. Tegelijkertijd merken we dat de aantrekkelijke economie langzaam maar gestaag meer mogelijkheden biedt aan werkzoekenden waardoor meer kansrijke mensen minder snel een beroep doen op de bijstandsuitkering. Daardoor zien we ook dat de kansrijkheid van nieuwe instromers relatief lager is dan vorige jaren.

De instroom voor de gehele RSD KRH is weergegeven in de onderstaande grafiek:

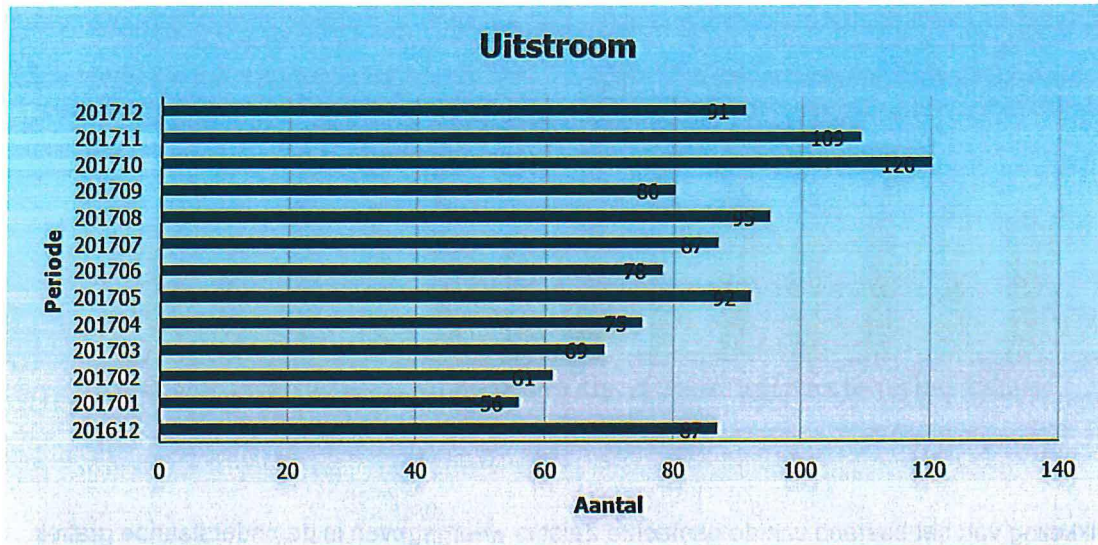
De instroom specifiek voor de gemeente Zeist is weergegeven in onderstaande grafiek:

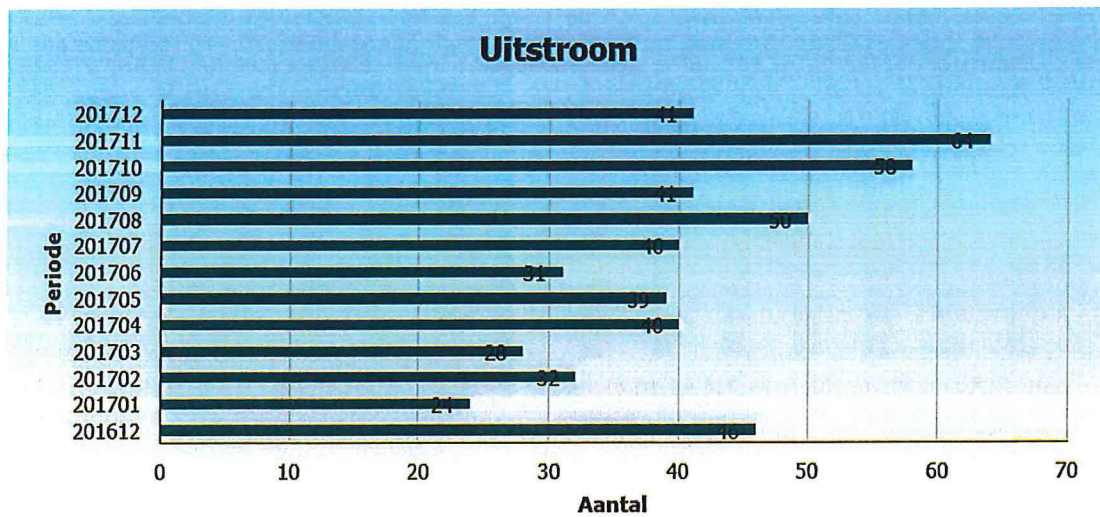
Uitstroom

In 2017 zijn er totaal 1.022 klanten uitgestroomd. Dat is gemiddeld 85 uitstroom per maand. Met 49,5% is de uitstroom wegens werk en scholing de grootste uitstroomredenen in 2017. Verder zijn veel klanten (16,5%) wegens de verhuizing naar een andere gemeente buiten de KRH-regio uitgestroomd, 7% wegens niet verstrekken van inlichtingen, 6,3% wegens een ander inkomen en 4,5% wegens het bereiken van AOW leeftijd. De afgelopen jaren is de uitstroom met name bewerkstelligd onder de meest kansrijke klanten in het deelnemersbestand. Het overgebleven bestand is minder kansrijk voor volledige uitstroom waardoor het behalen extra uitstroom een grotere uitdaging is en ook meer investeringen behoeft.

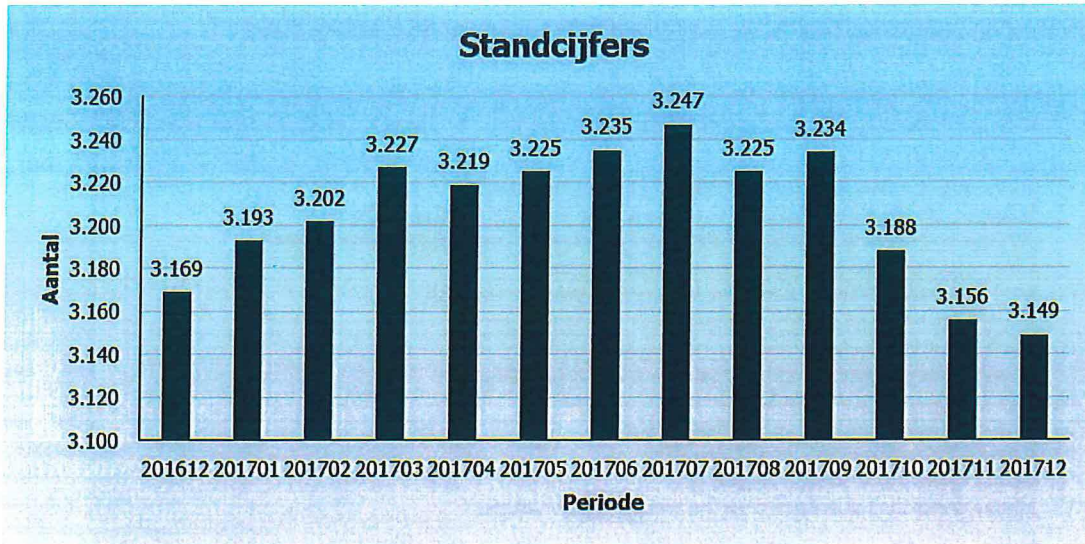
De uitstroom voor de gehele RSD KRH is weergegeven in de onderstaande grafiek:

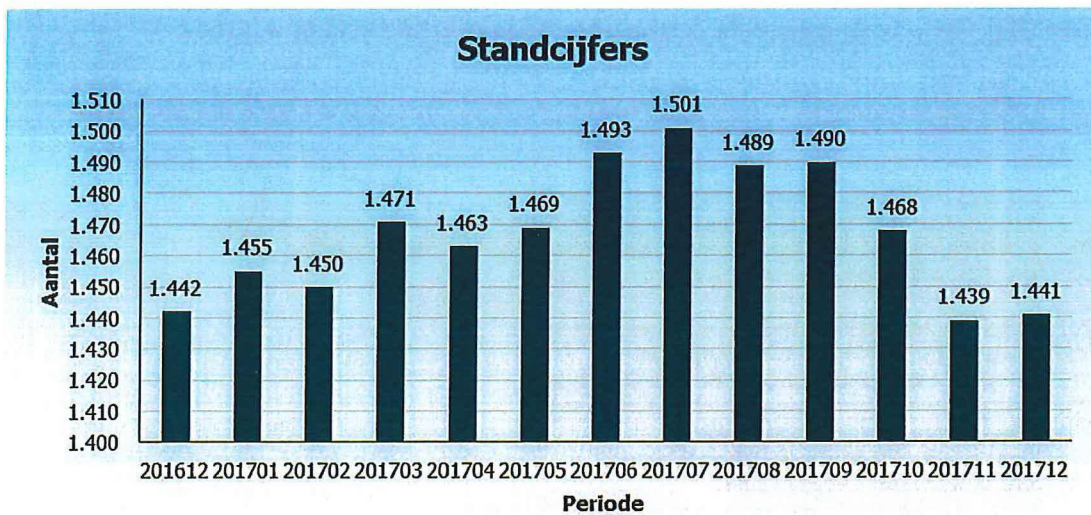
De uitstroom specifiek voor de gemeente Zeist is weergegeven in onderstaande grafiek:

In onderstaande grafiek is de totale ontwikkeling van het bestand weergegeven voor de gehele RSD KRH.

De ontwikkeling van het bestand van de gemeente Zeist is weergegeven in de onderstaande grafiek.

Omvang tekort

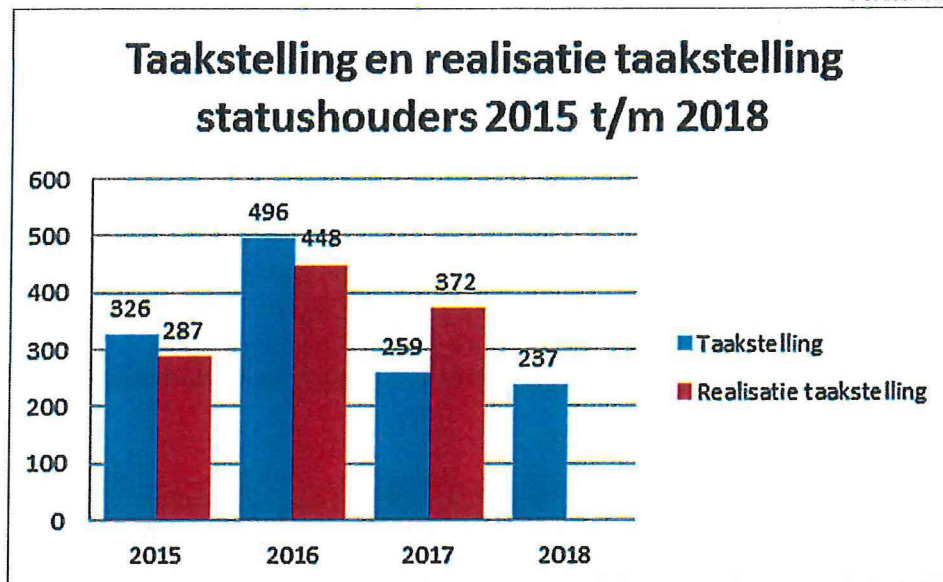
De omvang in het tekort van de gemeente Zeist bedraagt over 2017 € 1.846.260.-.

Analyse

De oorzaken die de afgelopen jaren al relevant waren blijven ook voor 2017 actueel:

- Stijging van statushouders die in de gemeente komen wonen en een uitkering aanvragen. Gezien de ontwikkelingen omtrent het vluchtelingenvraagstuk en de groei van het aanhoudende aantal asielaanvragen hebben we ons klantenbestand zien stijgen. Daarnaast is een inhaalslag gepleegd in de achterstand van de taakstelling vergunninghouders met name in 2017. De toename van deze doelgroep is een landelijke trend.

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de realisatie en de taakstelling van de gehele RSD regio.

- *Doorstroom van WW naar bijstand*

De doorstroom van max. WW naar de bijstand is nog steeds hoog. Het gaat hierbij om mensen die na de beëindiging van hun WW-uitkering een bijstandsuitkering aanvragen omdat ze in die periode geen betaalde baan konden bemachtigen. Bovendien wordt de maximale WW-duur stapsgewijs teruggebracht van 38 naar 24 maanden. De geleidelijke verkorting van de WW-duur betekent dat mensen eerder naar de bijstand doorstromen. Voor 2017 is deze doorstroom weliswaar afgenomen ten opzichte van de jaren 2015 en 2016, maar desalniettemin zeker nog relevant.

- *Werkgelegenheid binnen de regio*

De sector Zorg en welzijn heeft in de afgelopen jaren sterk bijgedragen aan de groei van de werkgelegenheid in onze regio. Deze sector is een van de grootste bedrijfstakken in onze regio. Voor onze klanten hoort de Zorg en welzijn, als thuiszorg en verzorging, tot kansrijke sectoren. Helaas is op deze sectoren in de afgelopen jaren enorm bezuinigd waardoor het aantal banen is gekrompen. De verwachting is dat deze sector met de nieuwe investeringen weer aan zal trekken.

- *Meer vraag naar functies voor hoogopgeleiden*

In het algemeen zien we dat de vraag naar hoger opgeleiden stijgt. Door bezuinigingen en de veranderende vraag op de arbeidsmarkt groeit het aantal lager opgeleide werklozen. Dit is met name het gevolg van veranderingen in kwalificaties, verdringing van laagopgeleiden door hoger opgeleiden, digitale dienstverlening en verdergaand gebruik van computers en robots. Uit de vraagzijde van de arbeidsmarkt kan geconcludeerd worden dat de kansen voor laag opgeleiden in onze regio beperkt zijn. Na de inzet op de groep in de trede 5 en 6 vormt deze "moeilijkere" bemiddelbare groep nu de e uitdaging is voor de regio.

- *Groot aandeel 50-plussers*

Uit de leeftijdsanalyse van oktober 2017 blijkt dat bijna een derde van het klantenbestand van de RSD bestaat 50-plussers. Dit is een kwetsbare groep met specifieke kenmerken en belemmeringen die maken dat zij in het (algemeen) een ongunstige positie hebben op de arbeidsmarkt.

Informeren raad en college

Op 21 november 2017 heeft het college de raad, middels een Raadsinformatiebrief, geïnformeerd dat de Vangnetregeling over 2016 is toegekend (RIB17.143). In deze Raadsinformatiebrief is de raad tevens geïnformeerd over de veranderingen die vanaf 2017 zijn ingevoerd met de invoering van het definitieve vangnet. De raad is hier tevens geïnformeerd dat, ondanks de investeringen en de extra focus op uitstroom, Zeist ook over 2017 een aanvraag in zal dienen voor een beroep op de

vangnetregeling. Aanvullend heeft de directeur van de RSD, David van Maanen, op 23 november 2017 een presentatie gegeven met betrekking tot de huidige stand van zaken binnen de RSD en het huidige klantenbestand.

Om de uitstroom te verhogen zijn met toestemming van de raad in 2017 en 2018 extra middelen ingezet voor moeilijke doelgroepen en statushouders. Rondom de statushouders is het project nieuwe inwoners begin 2018 van start gegaan. Het project 'Werken voor Zeist' is in 2012 van start gegaan en heeft via een revolving fund constructie tot en met 2017 gelopen. Hierdoor is ieder jaar € 600.000,- extra geïnvesteerd om het tekort te reduceren. De raad is ieder jaar op de hoogte gesteld van de resultaten van dit project. In 2017 heeft de raad € 1.000.000,- beschikbaar gesteld voor het starten van het project Impuls Zeist in 2018 om een extra impuls te geven aan doelgroepen die moeilijk in beweging te krijgen zijn.

De gemeenteraad is tevens gedurende het jaar geïnformeerd via de gemeentelijke P&C stukken waarin specifiek de vangnetregeling is genoemd. Daarnaast zijn in samenwerking met de raadsrapporteurs van de gemeente Zeist zienswijze opgesteld op de financiële stukken van de RSD (kadernota, begroting, jaarrekening).

B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort verder te reduceren

Omschrijf in onderstaand tekstveld welke (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan verdere reductie van het tekort.

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen maatregelen genomen in 2017-2018 en maatregelen uit eerdere jaren.
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Toelichting bij B

- Indien uw gemeente over 2015 en/of 2016 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college over 2017 aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering moet het college verklaren dat interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.
- Voorbeelden van externe maatregelen zijn onder andere consultatie of gebruik maken van goede voorbeelden van andere gemeenten, gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking, advies van adviesbureau of maatregelen die na aanleiding daarvan zijn geformuleerd. Indien maatregelen tot stand komen zonder inbreng van externen worden zij als intern aangemerkt. Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt. Van het college wordt verwacht duidelijk aan te geven hoe externe inbreng leidde tot het nemen van bepaalde maatregelen. Omschrijf hoe een externe

maatregel tot stand is gekomen, hieruit moet blijken dat het college actief extern consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel.

- De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van inlevering van het verzoek (15 augustus 2018).
- Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage* aan de reductie van het tekort.

Tekstveld voor antwoord gemeente

De speerpunten van het jaar 2017 waren als volgt:

- de inperking van de groei van het klantenbestand
- het vergroten van de uitstroom naar werk
- groei van de mogelijkheden voor diegenen die nog niet naar werk kunnen
- een goede aansluiting bij het sociaal domein en perspectief op een stabiel inkomen
- beperken van schulden

Na de omslag 'van bolwerk naar netwerk' in 2016 heeft de RSD in 2017 focus op uitstroom naar werk aangebracht. Daarnaast is de samenwerking met de sociale teams steeds beter van de grond gekomen. Door die focus, de extra middelen van gemeenten en een gunstige economische ontwikkeling, is het gelukt om de belangrijkste beleidsdoelstellingen te bereiken. De uitstroom naar werk is fors gestegen, waardoor de ambitie van 500 uitstroom bereikt is. Daarnaast hebben in samenwerking met de KRH-gemeenten en andere partners meer dan 350 mensen een stap vooruit kunnen laten zetten. De verwachte groei van het bestand van 1,5% is uiteindelijk een daling geworden van 0,6%. Dat geeft de RSD en de gemeente het vertrouwen dat ook in 2018 deze lijn kan worden doorgezet. In 2017 zijn dan ook de voorbereidingen getroffen voor een groot aantal nieuwe en impactvolle projecten die naar alle verwachting een substantiële bijdrage zullen leveren aan een verdere tekortreductie in 2018.

Daarnaast ziet De RSD dat de samenstelling van het klantenbestand verzwaart; we zullen daarom inzetten op een verdere optimalisering van onze dienstverlening met een focus in 2018 op wat écht werkt. De RSD trekt daarin samen op met gemeenten, netwerkpartners en werkgevers waar we innovatieve arrangementen mee sluiten gericht op duurzame arbeidsparticipatie. De projecten voor 2018 hebben dan ook een sterke focus op het activeren van het huidige klantenbestand. Voor 2017 en 2018 houdt dit concreet in dat er vanuit de gemeente en de RSD verschillende projecten zijn of worden ontplooid die hebben bijgedragen aan tekortreductie of in 2018 gaan bijdragen aan een verdere reductie van het tekort. Hieronder zijn de verschillende projecten gecategoriseerd in vier onderdelen:

1. Beperking instroom
2. Bevordering doorstroom
3. Bevordering uitstroom
4. Aanpak problematische schulden

1. Beperking instroom

De RSD heeft een doorlopende inzet op een krachtige poortfunctie zodat mensen die snel aan het werk kunnen meteen doorgeleid worden naar werk, in plaats van in te stromen naar de voorzieningen. Blijvende samenwerking met UWV (gericht op de re-integratie van mensen aan het einde van hun WW-periode) en met het onderwijs (gericht op een warme overdracht van school naar de arbeidsmarkt). Hierbij is de RSD te rade gegaan bij andere gemeenten om te leren of heeft externe expertise ingezet.

- *Vervolg project voorkomen instroom WW (extern, samenwerking UWV)*

In samenwerking met het UWV de focus leggen op het voorkomen van de potentiële doorstroom van de WW naar de bijstand en hierdoor de instroom verminderen. Door bijvoorbeeld het contact te leggen in de laatste 6 maanden WW (of eerder).

- *De preventieve werkwijze aan de poort intensiveren*

Dit betekent dat we mensen richting werk begeleiden voordat de uitkering start. Hoe langer iemand in een uitkering zit hoe moeilijker het is om deze daar ook weer uit te krijgen. Door aan de poort al intensiever aan de slag te gaan wordt instroom voorkomen.

- *Project handhaving*

Effectieve handhaving en uitgebreide check aan de poort door zowel procesregisseurs als handhavers. In 2017 hebben de handhavers gerichte trainingen georganiseerd voor het screenen van aanvragen. Door het positioneren van een coach en een extra handhaver 'aan de poort' de instroom beperken.

- *Project voorliggende voorzieningen*

Door middel van een screening van het bestand op het recht op een aan de bijstand voorliggende voorziening (bijvoorbeeld een Wajong-uitkering) een besparing op de uitgaven aan uitkeringen realiseren.

- *Jobcenter*

Naast de training 'Werken anno Nu' werd er in 2017 een tweetal nieuwe groepstrainingen aangeboden gericht op werk.

2. Bevordering doorstroom

Om de stijging op de participatieladder te bevorderen is de dienstverlening gericht op de volgende staprichting participatie en/of werk. Deze dienstverlening bestaat onder andere uit kort-cyclische gesprekken, groepsbijeenkomsten, huiswerkopdrachten etc.

- *Evaluatie Herstructurering RSD KRH (extern, advies RadarAdvies)*

Vanaf eind 2014 werkt de RSD aan een reorganisatie. Primaire reden hiervoor zijn de ontwikkelingen in het Sociaal Domein en de veranderende omgeving van de RSD. Hierbij is verbinding met andere partijen in het sociaal domein geboden. Om de effectiviteit van de reorganisatie en de huidige stand van zaken goed te kunnen evalueren is een externe partij (RadarAdvies) gevraagd om deze evaluatie uit te voeren. Hieruit zijn een aantal concrete tips en verbeterpunten naar voren gekomen waar door de RSD aan gewerkt kan worden om de doorstroom en de toeleiding naar werk en participatie verder te verbeteren.

- *Samenwerking met netwerkpartners en Sociale wijkteams*

Doorverwijzen naar activiteiten die via lokale initiatieven en partnerorganisaties worden georganiseerd. Door goede samenwerking met de netwerkpartners wordt gekeken naar verschillende manieren om mensen te laten participeren. In samenwerking met de multidisciplinaire teams klanten oppakken en verder helpen. In casusoverleggen worden moeizame casussen besproken waarbij ook gekeken wordt naar de belemmerende factoren richting werk.

- *Regie (afspraken) tussen klantregisseurs en participatiecoaches*

Om de samenwerking tussen de klantregisseurs en de participatiecoaches te verbeteren is ingezet op betere regieafspraken. Hiernaast wordt de samenwerking onder andere bevordert door gezamenlijke weekstarts.

- *Uitvoering project klant in beeld (extern, Samenwerking met Biga Groep)*

In 2017 is het project 'Klant in beeld' afgerond, dat samen met Biga Groep (SW-bedrijf van de regio KRH) is uitgevoerd. In de periode mei 2016 tot en met mei 2017 hebben we onze klanten gesproken die nog niet goed in beeld waren. Daardoor konden we een groter deel van onze klanten een stap verder helpen door ondersteuning naar werk en/of participatie. Hiermee hebben veel klanten een stap op de ladder gezet en daarmee een stap dichterbij uitstroom uit de uitkering.

3. Bevordering uitstroom in 2017

- *Project Werken voor KRH (intern en extern, oa Samenwerking met Randstad)*

Sinds eind 2012 heeft onze raad gemeentelijke middelen (€600.000,-) bovenop het bestaande W-deel, vrijgemaakt om het bijstandsbestand te verlagen. Ook voor 2017 is gekozen om de betreffende €600.000,- wederom te investeren in het project Werken voor KRH. Tot en met 2017 zijn deze middelen besteed binnen het project 'Werk voor Zeist', waar ook richting de raad jaarlijks over gerapporteerd is. De afgelopen jaren zijn deze middelen revolverend ingezet. Dat wil zeggen dat we maximaal het bedrag van de investering terug krijgen als het resultaat dat bedrag overstijgt. De middelen zijn tot op heden ieder jaar weer ingezet voor het voorzetten van het bestaande project en dit is dus ook in 2017 weer gebeurd. De middelen zijn voornamelijk ingezet voor het samenwerkingsverband tussen het Werkgevers Service Punt (WGSP) en Randstad onder de naam Connect. In 2017 heeft het project navolging gekregen van de andere gemeenten binnen de GR en is daarmee omgedoopt tot 'Werken voor KRH'. De doelstelling voor 2017 was om met de extra middelen voor Werken voor KRH 262 plaatsingen te realiseren. Dit target is ruimschots (278) gehaald; hierbij gaat het om volledige uitstroom en om parttime werk.

- *Jeugdwerkloosheid (extern, samenwerking Arbeidsmarktregio Midden-Utrecht en UWV)*

Het actieplan jeugdwerkloosheid heeft een voortzetting gekregen door te blijven investeren in wat werkt. In 2017 zijn de jobhunters van het actieplan gehandhaafd. Dit geldt voor de gehele arbeidsmarktregio. Het Actieplan Jeugdwerkloosheid 2017 is opgesteld in een werkgroep uit vertegenwoordigers van 15 gemeenten in de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht (Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden, Zeist) en het UWV.

- *Werkroute (extern, samenwerking met Biga Groep)*

Sinds oktober 2017 werkt de RSD samen met Biga Groep in het netwerkteam 'Werkroute', speciaal voor de doelgroepen met indicatie banenafspraken en beschut werk. We verwachten door de aanpak via 'Werkroute' meer resultaat te kunnen bereiken. Volgens de landelijke taakstelling moest de RSD aan 21 personen beschut werkplekken aanbieden. Tot eind december 2017 waren er 3 personen met een beschut werkplek in de KRH-regio. Dit is lager dan de taakstelling doordat niet meer mensen in aanmerking kwamen voor deze regeling; dit komt overeen met het landelijke beeld.

- *Introductie Omgekeerde toets (extern, werkwijze ontwikkeld door Stimulansz)*

Deze methodiek staat voor het loslaten van het systeemdenken en de focus op wat er binnen de juridische kaders valt. De medewerkers worden gestimuleerd om te denken vanuit de waarden van de participatiewet, de klant (nog) meer centraal te stellen, en de situatie van de klant bestaande uit de andere gebieden in het sociaal domein mee te nemen in een overweging

- *Inzet van het Werkgevers Service Punt (WGSP)*

Innovatieve projecten in samenwerking met de werkgevers doorontwikkeld en uitgevoerd zoals 'Het Brede Bos', 'De bijzondere taartenfabriek', 'De versmarkt' en 'Mise en Place'. Naast deze projecten zijn er diverse Meet en Greet georganiseerd bij werkgevers zoals PGGM en Augias.

- *Afvalluh (extern, samenwerking met Olympia en RMN)*

Een project in samenwerking met uitzendbureau Olympia en de Reinigingsdienst Midden Nederland (RMN). Uit een subsidie om zwerfafval tegen te gaan hebben wij met dat geld een aantal karretjes aangeschaft en klanten van de RSD kunnen via dit project werkervaring opdoen.

- *Wijkleerbedrijf (extern, uitgevoerd door Calibris Advies)*

Een leerwerkbedrijf op het gebied van de zorg op MBO 1 / MBO 2 niveau. Dit project mikt in 2018 op 20 deelnemers die kunnen leren en werken en een certificaat behalen. Het werken bestaat uit klussen in de buurt en het leren uit ondersteuning in taal en het behalen van MBO 1/MBO 2-niveau.

- *Lokale initiatieven*

Binnen de huidige kaders van de GR is afgesproken dat iedere gemeente 10% van het 'W-deel' mag aanwenden voor lokale initiatieven. Hierdoor is het voor individuele gemeentes mogelijk om met proeftuintjes te experimenteren over wat werkt. Initiatieven die we dan later kunnen evalueren en de effectieve projecten zouden integreren in de reguliere werkwijze van de RSD.

o *Het Brede Bos (extern, samenwerking met Staatsbosbeheer)*

Een samenwerking tussen de gemeente Zeist, Staatsbosbeheer en de RSD. 'Het Brede Bos' is een project voor werkzoekenden die om uiteenlopende redenen moeite hebben een baan te vinden. Deelnemers krijgen de kans werkervaring op te doen in de bossen van Austerlitz en daarna door te stromen naar betaald werk. Hierin worden per jaar 20 klanten gereed gemaakt voor werk.

o *Participatietrajecten bij de vrijwilligerscentrale (extern, samenwerking met vrijwilligerscentrale)*

In afgelopen jaren is de samenwerking tussen de RSD en de Vrijwilligerscentrale Zeist constructief gebleken. De Vrijwilligerscentrale Zeist heeft laten zien succesvol de doelgroep, van de Participatiewet en woonachtig binnen de gemeente Zeist, met een lange of korte afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden naar vrijwilligerswerk. De begeleiding voor mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt bestaat uit het motiveren voor vrijwilligerswerk, bemiddeling naar een vrijwilligersplek en monitoring voor de duur van ca. 3 maanden. Voor mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt volstaat de begeleiding met een intake en bemiddeling naar een vrijwilligersplek. Daarnaast biedt de Vrijwilligerscentrale de Training Eigen Kracht, ook voor mensen uit de doelgroep van de Participatiewet. Binnen dit project werden 70 klanten naar vrijwilligerswerk begeleid.

o *Extra ondersteuning voor het Werkgevers Service Punt*

Om de verbinding tussen de arbeidsmarkt en de RSD verder te versterken is gekozen om het WGSP in 2017 te versterken met een extra accountmanager. De accountmanager heeft bijgedragen aan het vergroten van het relatiebestand van werkgevers en het verdiepen van de bestaande relaties. Het doel hiervan was het vergroten van het aantal passende vacatures voor de doelgroep van de participatiewet.

o *Verlenging 'Activering in de Wijk'*

Het project 'Activering in de Wijk' is oorspronkelijk gestart op 18 april 2016 met een einddatum op 31 december 2016 met de verlenging werd de nieuwe einddatum 31 maart 2017.

Het project 'Activering in de Wijk' is gestart met het beoogde doel een klankregisseur en een participatiecoach van de RDWI dual op locatie aan te laten sluiten bij de Sociale Wijkteams Noord en West waarbij zij, op betreffende locaties, het zittend bestand, van de doelgroep Participatiewet, gaan activeren of doorverwijzen binnen de lokale infrastructuur.

- *Gestarte projecten in 2017 voor 2018*

In 2017 zijn een aantal grote of innovatieve projecten van start gegaan waarin de voorbereiding grotendeels in 2017 is getroffen. De belangrijkste projecten staan hieronder weergegeven.

- o *Impuls Zeist (April 2018, intern en extern, samenwerking met Pit Strategie en Randstad)*

In navolging van het succes van het project 'Werk voor Zeist/KRH' heeft de raad op 7 november 2017, bij het vaststellen van de meerjarenbegroting 2018, besloten om nogmaals een grote extra investering van € 1.000.000,- te doen onder de naam "meer mensen aan een baan", later 'Impuls Zeist'.

Impuls Zeist betreft een investering van € 1.000.000,- grotendeels gericht op klantgroepen die moeilijker aan het werk te helpen zijn. Dit zijn bijvoorbeeld klanten die laag op de participatieladder staan of oudere klanten die al langere tijd in de bijstand zitten. Hierin wordt onder andere samengewerkt met Pit Strategie dat een intensieve en langdurige begeleiding verzorgt waarin klanten weer klaar gemaakt worden voor de arbeidsmarkt. Na een kennismaking met de werkwijze en het succes van Pit Strategie in Den Helder is hier uiteindelijk voor gekozen als beste optie. Hiernaast richt het project zich ook op de behoefte van werkgevers in Zeist middels het WGSP en Connect (eerder genoemde deel met Randstad). Door aan beide kanten van de markt te investeren zal de doelstelling van 200 extra volledige (130 in 2018 en 70 in 2019) uitstroom over twee jaar bereikt worden.

- o *SKOUT (Mei 2018, extern samenwerking met 6 zorgaanbieders in de regio)*

Dit project is een initiatief van de RSD, maar niet enkel bedoeld voor bijstandsgerechtigde werkzoekenden. De RSD wil een brede groep mensen die op dit moment geen werk hebben en/of nog geen zorgopleiding hebben genoten een werkplek bieden met een echt toekomstperspectief. Het is dus een zogenoemd "ontschot" project en ingestoken vanuit het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt. Dit houdt in dat naast werkzoekenden vanuit de Participatiewet, ook werkzoekenden met een UWV uitkering, mensen zonder uitkering en baanswitchers deel kunnen nemen aan het project. Hierin is de RSD de samenwerking aangegaan met zes zorgaanbieders. De samenwerkende partijen spannen zich daarbij wel extra in om kandidaten die op eigen kracht minder gemakkelijk een baan vinden of een afstand tot de arbeidsmarkt hebben (doelgroep Participatiewet/banenafpraak) kansen te bieden. Dit met het doel om aan het einde van de pilot een pool van 12 deelnemers een detachingscontract van vier jaar te bieden. De deelnemende werkgevers committeren zich om gedurende de looptijd van het contract vast en/of flexibel gebruik te maken van de pool medewerkers die door het project ontstaat.

- o *Team nieuwe inwoners (Mei 2018)*

In 2017 zijn de voorbereidingen getroffen voor een gespecialiseerd team nieuwe inwoners, op basis van een bestuursopdracht van de gemeenten. De hoge instroom van vluchtelingen in de bijstand zette zich ook in 2017 voort. Vanuit de gehele GR is hiervoor een extra bijdrage voor toegezegd van € 646.500,-. Voor Zeist betekent dit een extra bijdrage van € 296.691,-. De streven hierin is voor de gemeente Zeist om eind 2018, 40 statushouders naar parttime of fulltime werk te begeleiden.

4. Aanpak problematische schulden

Grottere focus op het voorkomen en oplossen van problematische schulden. Wetenschappelijke inzichten leren ons dat problematische schulden belemmerend werken als het gaat om participatie naar werk. Om problematische schulden te voorkomen of op te lossen zijn verschillende projecten gestart.

- *Pilot voor ontwikkeling van een vroegsignaleringstool Mesis (extern, samenwerking met Hogeschool Utrecht)*

Om professionals en vrijwilligers in het veld meer handvatten te geven bij de vroegsignalering van schulden, is in 2017 een pilot gestart gericht op de ontwikkeling van een vroegsignaleringstool. Deze tool biedt niet alleen een handvat maar vergroot ook de aandacht voor de schuldenproblematiek bij uitvoerders van de sociale wijkteams. De tool wordt ontwikkeld in samenwerking met de Hogeschool Utrecht.

- *Schuldenconferentie (extern, samenwerking met verschillende partners van Schuldhulpmaatje, Sociaal Raadslieden, Zorgverzekeraarslijn)*

In 2016 is de gemeente Zeist in samenwerking met de RSD begonnen aan het organiseren van schuldenconferenties voor de verschillende samenwerkingspartners op het gebied van schulden. 2 tot 3 keer per jaar worden op deze conferentie verschillende onderwerpen besproken met betrekking tot schulden. Het doel hiervan is naast kennisdeling ook het ontmoeten en het verbeteren van de samenwerking tussen de verschillende maatschappelijke partners.

- *Mobility Mentoring (start in 2018, in afwachting van ervaringen in Alphen aan den Rijn)*

Mobility Mentoring (MM) maakt gebruik van de informatie uit hersenonderzoek. Deze informatie werkt door in de persoonlijke begeleiding die door professionals wordt aangeboden. Zo laat hersenonderzoek zien dat mensen die leven in schaarste/armoede van 'dag tot dag' leven en dat brengt veel stress met zich mee. Gedrag als afspraken niet nakomen, snel opgeven, weinig flexibel of vaak boos worden zijn dan ook vaak daaraan te wijten. Jonge kinderen die opgroeien in een omgeving met chronische stress, zijn later als volwassene extra gevoelig voor dit gedrag, doordat hun hersenen nog volop in ontwikkeling zijn en enorm beïnvloed worden. In de praktijk betekent het dat professionals zorgen voor een specifieke begeleiding met als eerste doel het terugbrengen van chronische stress. Daarnaast biedt MM professionals meer inzicht in het gedrag wat vertoond wordt door mensen die worden begeleid. Pas als er geen stress meer is, is er immers ruimte om na te denken over de toekomst, en dus het terugkrijgen van grip op het eigen leven.

C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

Omschrijf in onderstaand tekstveld het beoogde effect van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan het verder reduceren van het tekort. Hierbij gaat het om een indicatie.

- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.
- U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.

Toelichting bij C

- In de regelgeving staat dat het college verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot *verdere* tekortreductie te komen. Het tekort verder reduceren betekent dat het college inzichtelijk maakt dat het maatregelen treft waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan het verder reduceren van het tekort ten opzichte van voorgaande jaren.
- De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen. De toetsingscommissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag (vet gedrukt).

Tekstveld voor antwoord gemeente

Door de focus op de speerpunten voor dit jaar zijn de inperking van de groei van het klantenbestand, het vergroten van de uitstroom naar werk, groei van de mogelijkheden voor diegenen die nog niet naar werk kunnen, een goede aansluiting bij het sociaal domein en perspectief op een stabiel inkomen en beperken van schulden verder gerealiseerd. In onderstaande tabel wordt de kwantitatieve gerealiseerde ambitie weergegeven.

Indicatoren	Ambitie 2017	Realisatie 2017	Ambitie 2019
Uitstroom richting werk of scholing	500	508	600
Beweging op de participatieladder t/m trede 4	350	354	500
Groei bestand maximaal	1,5%	-0.6%	-3%

We hebben besloten om de cijfers hiervoor op geconsolideerd niveau weer te geven. Waar mogelijk is bij onderdeel B weergegeven wat de specifieke uitstroom was met betrekking tot de extra uitgevoerde projecten.

D. Ondertekening

Bij D volgt ondertekening. Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zeist verklaart dat het voor 15 augustus 2018 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: 12 juli 2018

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar:

W.C.M. Lisseuberg-van Dam

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar:

drs. J.J.L.M. Janssen

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat deze verklaring de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

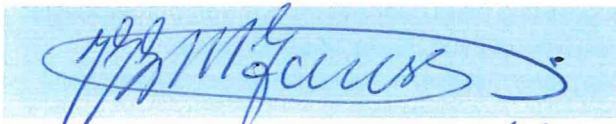
De ondertekening geschiedt door burgemeester en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2018.

De gemeenteraad van de gemeente Zeist stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Datum: 12 juli 2018

Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: *claus. J.J.L.M. Janssen*

De griffier,

Naam van de ondertekenaar: *mr. J. Janssen*

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wet- en regelgeving

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring college eerste verzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring college bij vervolgvraag kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2017 dient uiterlijk op 15 augustus 2018 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2018 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Deze verplichting gaat verder dan het tijdelijk vangnet, waarbij het feitelijk uitvoeren van maatregelen niet vereist was. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2017 kunt u vinden op: www.toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast heeft Divosa een [factsheet maatregelen](#) uitgegeven o.b.v. de informatie uit de vangnetuitkering 2015.

ⁱ www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2016/10/19/tool-verdeelmodel-bijstandsbudgetten-2017

ⁱⁱ www.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark

